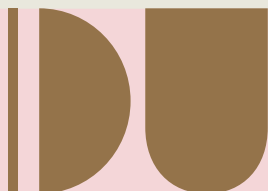

Koncepce rozvoje
Institutu umění – Divadelního ústavu
na léta 2024–2029

Obsah

Úvod	3
Shrnutí předcházejícího období a výchozí stav	3
Cíle na období 2024–2029	3
1. Řízení instituce	3
1.1 OTEVŘENÝ LEADERSHIP	4
1.2 PÉČE O SVĚŘENÝ STÁTNÍ MAJETEK	4
1.3 DIVERZIFIKACE PŘÍJMŮ	5
1.4 VZDĚLÁVÁNÍ A ODBORNÝ RŮST PRACOVNÍKŮ INSTITUCE	5
2. Mise IDU	6
2.1 VÝZKUMNÁ A PUBLIKAČNÍ ČINNOST	6
2.2 BUDOVÁNÍ, OCHRANA A PREZENTACE DOKUMENTAČNÍCH A SBÍRKOVÝCH FONDŮ	7
2.3 MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE A PODPORA EXPORTU	7
2.4 VZDĚLÁVÁNÍ A PROFESNÍ RŮST	8
2.5 INFORMAČNÍ A ZPROSTŘEDKOVATELSKÝ SERVIS PRO ODBORNOU VEŘEJNOST A VEŘEJNOU SPRÁVU	9

Úvod

Koncepce pro období 2024–2029 vychází ze struktury koncepce organizace pro předchozí období 2017–2022, která byla zřizovatelem vzata na vědomí bez připomínek a v praxi se osvědčila jako vhodný nástroj řízení instituce. Zároveň zohledňuje proměny ve směřování celé oblasti kultury i společnosti ve 21. století, včetně propojování jednotlivých oblastí umění. Koncepce reaguje i na vývoj v obdobných institucích a informačních centrech v zahraničí, které podobně jako Institut umění – Divadelní ústav (dále jen „IDU“) řeší obdobné strategické otázky a redefinice jejich poslání v souvislosti s rostoucí či proměňující se agendou.

Koncepce v neposlední řadě reflektuje i výstupy formálních setkání, rozhovorů a dalších reflexí v rámci kulturního a kreativního sektoru (dále jen „KKS“) stejně jako se zástupci veřejné správy a samosprávy.

Shrnutí předcházejícího období a výchozí stav

IDU si v uplynulých letech prošel procesem redefinování priorit své práce, a to především v části Institutu umění, který od svého založení nedosáhl na navýšení prostředků na nové pracovní pozice. V této souvislosti došlo k proměně vizuální identity jak navenek, především prostřednictvím nového logotypu a sjednocením hlavních webových portálů, tak i uvnitř prostřednictvím změny organizační struktury. Celý proces identity zdvojené instituce je nicméně stále v procesu a je výzvou i do budoucna.

Instituce si vzala za své i další výzvy 21. století, které se prolínají všemi jejími částmi a činnostmi. Je to především digitalizace a virtuální zpřístupnění fondů, služeb i informací a využívání online nástrojů a formátů, jako jsou podcasty, webináře a další.

V uplynulém pětiletém období se IDU podařilo úspěšně naplňovat každoročně plánované aktivity, mezi kterými je možné příkladově uvést realizaci 14. a 15. ročníku Pražského Quadriennale (2019 a 2023), první tři ročníky bienální Přehlídky divadelní fotografie (2018, 2020 a 2023), založení proexportní hudební kanceláře SoundCzech (2017) nebo spuštění informačního portálu CzechMobilityInfo (2017), který slouží k podpoře a šíření praktických informací a k podpoře mezinárodní spolupráce a mobility.

Pro vyhodnocování a naplňování cílů koncepce sloužily roční výkazy činnosti, které vedení IDU předkládá zřizovateli. Roční výkazy činnosti zároveň reflektovaly plány práce, které jsou rovněž předkládány zřizovateli vždy na příští a přespříští rok a které dokáží flexibilně zachytit eventuální změny ve vývoji.

Od roku 2019 se IDU stal jedním z koordinátorů odpovědného přístupu kulturních organizací v kontextu klimatické krize. Externí společností byl zrealizován audit uhlíkové stopy naší instituce. Zabýváme se možnostmi, které kultura v době krize

má, hledáme inspiraci v zahraničí a aktivně se zapojujeme do projektů či výzev, které zodpovědný přístup k životnímu prostředí prosazují: např. *Dotazníkové šetření Magistrátu hlavního města* nebo *Where to land Forum* ve Štrasburku a další. Tyto příklady a zjištění jsme dále prezentovali veřejnosti na konferencích, workshopech i odborných setkáních.

V roce 2020 se ke klimatické krizi přidala i krize spojená s onemocněním COVID-19. IDU na krizi reagoval jednak úzkou spoluprací se svým zřizovatelem při řešení dopadů na kulturní a kreativní sektor, jednak i vnitřní proměnou činnosti a zajišťování služeb veřejnosti. V této souvislosti je do budoucna důležitá i nadále flexibilním způsobem reagovat na přicházející nové externí impulsy. Tím se stalo i postcovidové období, které s sebou přineslo nové úkoly v podobě implementace Národního plánu obnovy. IDU byl nucen ve velmi krátké době zavést elektronický systém rozdělování příspěvků a vypořádat se i s dalšími administrativními a technickými problémy.

Cíle na období 2024–2029

1. Řízení instituce

Hlavní cíle:

- Dodržovat otevřený a transparentní leadership.
- Do roku 2027 stabilizovat prostorové uspořádání IDU a zajistit perspektivní sídlo instituce.
- Zajistit dlouhodobou finanční podporu pro rozvoj statutárních činností IDU.
- Podpořit rozvoj lidských zdrojů a well-being v prostředí veřejné instituce.

Hlavní cíle jsou v souladu s principy rozvoje a dalšího růstu IDU.

Obrázek 1: Základní principy rozvoje IDU

1.1 OTEVŘENÝ LEADERSHIP

Vedení instituce je založené na maximální otevřenosti a transparentnosti. Komunikace s expertní veřejností, státní správou i samosprávou je pro nás zásadní při nastavování rozhodovacích procesů. Proto budou i nadále principy řízení instituce založeny na úzké spolupráci s odbornými poradními orgány ředitelky IDU.

Jakožto výzkumná organizace postupujeme v souladu s rozhodnutími a doporučeními Rad pro vědu, výzkum a ediční činnost IDU – [Rada pro vědu, výzkum a ediční činnost Divadelního ústavu](#) a [Rada pro vědu, výzkum a ediční činnost Institutu umění](#).

Rady se vyjadřují k základním koncepčním krokům a dokumentům, v první řadě k Dlouhodobé koncepci rozvoje výzkumné organizace, ale rovněž k dílčím a krátkodobým koncepcím a výzkumným úkolům.

V roce 2023 byla zřizovatelem odsouhlasena [Dlouhodobá koncepce rozvoje výzkumné organizace IDU na léta 2024–2028](#), na jejímž základě bude výzkum v IDU v následujícím období financován. Vysoké hodnocení koncepce Radou ministra kultury pro výzkum zajistí stabilní prostředí pro realizaci výzkumu v předemném období. Při přípravě této koncepce jsme rovněž vypracovali další koncepční dokumenty, jako je [Koncepce kybernetické bezpečnosti](#), [Plán genderové rovnosti](#) nebo [Etický kodex IDU](#). V příštích letech budou tyto dokumenty implementovány, dále rozpracovány a pravidelně vyhodnocovány.

Pro jednotlivé odborné činnosti (viz dále) má ředitelka IDU k dispozici další expertní poradní orgány, jejichž doporučení a výstupy jsou využívány v běžném chodu instituce stejně jako při zpracovávání dílčích koncepčních dokumentů jednotlivých útvarů instituce.

- Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost
- Dramaturgická rada PerformCzech
- Dramaturgická rada SoundCzech
- Výběrová komise pro krátkodobou mobilitu
- Redakční rada odborného časopisu Divadelní revue

Rady jsou sestaveny z expertů a pravidelně se obměňují. Zároveň v případě mimořádných úkolů či mimořádných situací jsou zřizovány ad-hoc komise/rady, které jsou oporou při důležitých rozhodováních a strategických opatřeních.

Součástí strategie řízení instituce je i tlak na zjednodušení administrativních procesů uvnitř IDU. Na základě dlouhodobější přípravy přešel IDU v roce 2021 na elektronický oběh účetních dokladů (s výjimkou dokladů na rodné číslo) v systému [Ekonomického informačního systému \(EIS\) JASU® CS](#). V následujících dvou letech do elektronického účetního oběhu budou přesunuty i veškeré zbývající doklady.

Při řídicích procesech, ale i pro každodenní agendu pracovníků IDU, je využíván soubor cloudových služeb Microsoft 365. Slouží jako intranet IDU pro práci se základními dokumenty, směrnici, příkazy či formuláři důležitými

pro chod instituce, tak pro ukládání dokumentů spojených s konkrétními projekty, k registraci smluv, úspěšných projektů v některém z programů, zpráv ze služebních cest apod. Dále je využíván pro sdílení a zálohování dat, vzdálený přístup k dokumentům, vedení agendy projektů atd.

Pro zpracování žádostí o podporu byl pro IDU vyvinut elektronický systém na práci se žádostmi o podporu [MIS](#), který byl ověřen při rozdělování příspěvků z Národního plánu obnovy, ale i z dalších výzev IDU. Systém sjednotil práci se žádostí od podání přihlášky přes hodnotící proces až po vyúčtování a konečnou evaluaci. V dalších letech bude dle potřeby modifikován.

Součástí zjednodušení administrativních procesů je i zlepšení flexibility při zadávání veřejných zakázek, a to například cestou odbourání některých pravidelně se opakujících zadávání. Příkladem je mj. výběr jediné tiskárny na tisk knih v rámci veřejné zakázky.

1.2 PÉČE O SVĚŘENÝ STÁTNÍ MAJETEK

Instituce spravuje v současné chvíli celkem čtyři nemovitosti. Hlavní sídlo IDU je v Celetné ulici.

Na základě výroku Městského soudu v Praze v právním sporu z roku 2010 o určení vlastnického práva k vlastnictví státu bylo rozhodnuto, že vlastnické právo k tomuto podílu o velikosti 2/3 na pozemku parc. č. 612, zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je budova č. p. 595, jiná stavba, zapsaného v katastru nemovitostí, na LV č. 644 a současně vlastnické právo k podílu o velikosti 2/3 na pozemku parc. č. 613, ostatní plocha, zapsaného v katastru nemovitostí, na LV č. 232 jsou ve vlastnictví Magistrátu hlavního města Praha. Vklad do katastru nemovitostí byl s právními účinky proveden ke dni 5. 2. 2020. Toto vyvrcholení právního sporu ovlivňuje plány na budoucí prostorové uspořádání IDU, a to především s ohledem na služby poskytované veřejnosti. Zásadní dopad má do příjmů IDU, neboť příjmy z pronájmu tvořily podstatnou část vlastních zdrojů instituce.

V nejbližších letech je proto nutné vyřešit budoucnost sídla IDU tak, aby tento krok minimalizoval dopady na fyzické návštěvníky (především badatele a studenty) a zajistil odpovídající podmínky pro provoz oddělení, které tyto služby nabízejí, ať už se jedná o knihovnu či badatelskou dokumentaci a Kabinet pro studium českého divadla.

V roce 2021 došlo k plánovanému přesunu 1/3 instituce do druhé provozní budovy v ulici Nekázanka, kde jsou nyní umístěny kromě Kanceláře Kreativní Evropy – Kultura také nejvzácnější sbírkové předměty. V roce 2019 byla IDU svěřena nemovitost v ulici V Horkách na Praze 4, a to v souvislosti s dlouhodobým hledáním vhodného objektu pro depozitní a skladové potřeby instituce, které by odpovídaly podmínkám na ně kladeným ve 21. století. Budova je ve stavu před celkovou rekonstrukcí. V současné době IDU využívá jako sklad / depozitář dva externí objekty, stodolu v Hostouni a dům – bývalou tiskárnu, v Litni. Oba objekty jsou stavebně

nevyhovující a nemohou poskytnout vhodné podmínky pro dlouhodobější uložení předmětů, ať už běžných – např. výstavního mobiliáře, nebo předmětů sbírkového charakteru (3D objekty, scénografické makety, výstavy). Zároveň i knihovní fond v Celetné ulici je na limitu úložných prostor budovy.

Pro úspěšné plnění všech odborných činností (viz dále) je tak prioritní stabilizace sídla IDU. Ke konci června 2026 skončí nájemní smlouva s Magistrátem hlavního města Praha na budovu v Celetné ulici, která je využívána především službami pro veřejnost. Ke stabilizaci patří i zajištění adekvátních skladových a archivních prostor.

Hlavním úkolem je v této souvislosti v součinnosti se zřizovatelem nalézt do roku 2027 odpovídající sídlo instituce, které v optimálním případě bude spojené s depozitními a skladovými prostory, eventuálně urychleně rozhodnout o separátní rekonstrukci budovy V Horkách.

1.3 DIVERZIFIKACE PŘÍJMŮ

Příjmy instituce jsou tvořeny:

- a) příspěvkem na provoz od zřizovatele
- b) dotacemi z tuzemských a zahraničních subjektů
- c) vlastními příjmy

Pro instituci je důležitá kombinace těchto různých zdrojů příjmů a hledání nových možností financování.

a) Příspěvek na provoz

V roce 2024 bude potřeba po několika letech pilotního běhu nastavit se zřizovatelem novou výši základního příspěvku, který bude reflektovat aktuální finanční situaci IDU po ztrátě většiny příjmů z vlastních pronájmů, a naopak v souvislosti s navyšujícími se výdaji na pronájem budovy sídla.

Druhým zásadním problémem, který je dlouhodobý a zůstává prioritou i v dalších letech, je situace v počtu pracovních úvazků. Od rozšíření záběru činnosti o další obory umění v desátých letech se nedaří adekvátně navýšit rovněž pracovní úvazky. Činnosti jsou řešeny především smluvní formou s externími pracovníky, což je v prostředí příspěvkové organizace velmi nestandardní a zároveň složitě udržitelné řešení. Pro systematickou podporu je potřeba minimálně dalších 3,5 opakovaně požadovaných pracovních úvazků pro činnost Institutu umění IU (především na naplnění statutárních činností v oblasti tance a dalších forem pohybového umění, výzkumnou činnost a vzdělávací aktivity). Dále pak celkem 3,85 úvazků pro proexportní hudební kancelář SoundCzech (v současné chvíli 0,65 úvazku).

Činnosti IU byly proto v uplynulém období interně evaluovány a určily se vybrané priority, na které nyní IU cílí (viz dále). S tím souvisí i organizační změny v podobě integrace některých činností pod část Institutu umění. Změna proběhne v roce 2024.

b) Dotace od tuzemských a zahraničních subjektů

Jako výzkumná instituce čerpá IDU finanční prostředky především v rámci Institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO). Ten je pro udržení kvalitního teatrologického výzkumu i výzkumu v oblasti kulturní politiky v dalších letech klíčový.

IDU jako státní příspěvková instituce má pro získávání tuzemských dotací velmi omezené možnosti, neboť je z většiny řádných výběrových řízení vyloučena (Magistrát hl.m.Prahy nebo Státní fond kultury). Jediným větším systémovým nástrojem byl Program na podporu aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací národní a kulturní identity (NAKI I a NAKI II). Pravidelně žádáme rovněž Grantovou agenturu České republiky (GAČR) či Technologickou agenturu České republiky (TAČR, program ÉTA) a v posledních letech žádáme rovněž finance z Národního plánu obnovy.

Hlavním vedlejším zdrojem příjmů jsou proto především zahraniční donátoři, a to především evropské programy, z nichž nejčastějším je program EU Kreativní Evropa – Kultura.

Mezi pravidelné donátory patří rovněž Mezinárodní visegrádský fond, kde předpokládáme pokračování v rámci jednoletých projektů i strategických grantů. Z drobnějších zahraničních dotací je to především spolupráce se zahraničními instituty při vydávání edice *Současná hra* a jednorázové příspěvky na konference, workshopy, další publikační aktivity, vzdělávací modul, PQ a další.

c) Vlastní příjmy

V současné chvíli nemá IDU významnější vlastní příjmy. Hlavním zdrojem jsou příjmy z prodeje publikací, ze vzdělávacích aktivit a v roce konání Pražského Quadriennale příjmy ze vstupného.

Trvalým problémem IDU jsou skladové zásoby knih, které tvoří dle poslední inventury více než 9 mil. Kč. Vzhledem k charakteru vydávaných publikací se v IDU jedná o prodej knih s dlouhodobým horizontem. Situace je řešena postupným snižováním počtu vydávaných publikací a dále nahrazováním tištěných publikací formou elektronických knih, takže v aktuálních vydáních již tento problém není významný. Hlavní dopad je stále v publikacích vydaných v 90. letech minulého století.

1.4 VZDĚLÁVÁNÍ A ODBORNÝ RŮST PRACOVNÍKŮ INSTITUCE

IDU jako výzkumná instituce dbá na další profesní růst svých pracovníků. Po dohodě s vedením IDU je možné poskytnout studijní volno při navazujícím studiu na vysokých školách. V následujícím období budeme pokračovat rovněž v podpoře zapojení pracovníků do odborných či jazykových kurzů, přednášek a dalších vzdělávacích nástrojů. Každoročně bude aktualizována nabídka dalšího vzdělávání tak,

aby reagovala na současné potřeby praxe, jako je například využití nástrojů AI.

Všechna povinná školení zaměstnanců budou od roku 2025 převedena na elektronický nástroj, který bude splňovat jak potřebná, zákonem daná kritéria, tak bude uživatelsky komfortní a jednoduše dostupný i pro zaměstnance na home office či se vzdáleným přístupem.

Vzhledem k tomu, že řada aktivit v instituci je realizována dlouhodobou spoluprací externích pracovníků, náš zájem je zapojovat do vnitřních rozvojových aktivit i je. Do budoucna plánujeme pokračování série vzdělávacích aktivit, a to i v součinnosti s dalšími kulturními institucemi a strategickými partnery tak, aby instituce i nadále rozvíjela svoji úlohu propojování profesionálů v oblasti umění.

2. Mise IDU

Odborná náplň činnosti IDU bude postavena na pěti základních pilířích.

Obrázek 2: Základní pilíře odborné činnosti IDU

2.1 VÝZKUMNÁ A PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Hlavní cíle:

- Průběžně evaluovat plnění Koncepce výzkumu VO.
- Převést časopis *Divadelní revue* na Open-Access formát.
- Zajistit další zdroje financování pro vědecký výzkum (DKRVO, granty).
- Rozvíjet formáty odborné spolupráce na mezinárodní úrovni.
- Stabilizovat a rozvinout výzkum v oblasti kulturní politiky.

Vzhledem ke svému statusu výzkumné organizace vychází návrh dalšího působení z přijaté [Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace IDU na léta 2024–2028](#). Koncepce se pravidelně vyhodnocuje v rámci Rad pro vědu, výzkum a ediční činnost Divadelního ústavu a Institutu umění, poradních orgánů ředitelky. I v následujícím období bude proto výzkumná činnost v oblasti umění realizována dle schválených výzkumných strategií obou Rad. V části Divadelního ústavu se bude jednat především o dlouhodobý strategický úkol vytváření [České divadelní encyklopedie](#), v části Institutu umění pak o jednotlivé výzkumné projekty v oblasti kulturní politiky.

Výzkum v oblasti teatrologie je úzce propojen s prezentací výsledků prostřednictvím publikační a výstavní činnosti a zároveň prostřednictvím [Virtuální studovny](#), která je jednotným elektronickým přístupovým místem pro všechny databáze Divadelního ústavu. Tyto databáze jsou využívány jak akademickým a badatelským prostředím v České republice, tak v zahraničí.

Součástí Virtuální studovny je i technické řešení a rozvoj systému online divadelní encyklopedie a její plnění daty, na kterém se bude velmi intenzivně pracovat v příštím období. V roce 2024 bude dokončeno zpracování archivu Pražského Quadriennale (dále jen „PQ“). V následujících letech bude pokračovat propojování záznamů s Wikidaty a digitalizací fondů.

Divadelní ústav je vydavatelem časopisu *Divadelní revue*, který je registrován v databázi SCOPUS. V následujícím období jsou k vydání plánovány publikace v [edičních řadách](#) i další speciálně zaměřené publikace, které budou předem odsouhlaseny v rámci jednotlivých strategických edičních plánů.

V následujícím období se bude také pokračovat v projektu [Orální historie](#) s osobnostmi českého divadla. V plánu je cca 15 rozhovorů ročně, délka rozhovorů je obvykle od čtyř do deseti hodin. Rozhovory jsou následně popsány, uloženy a provázány s dalšími informačními zdroji instituce.

Instituce při těchto aktivitách bude úzce spolupracovat s řadou dalších akademických a univerzitních pracovišť a kulturních institucí v ČR i v zahraničí, a to jak na principu bilaterální, tak multilaterální spolupráce. Synergie aktivit je nejefektivnějším řešením i při společných výzkumných projektech.

Hlavním finančním zdrojem je vedle podpory z výzkumných grantů (GAČR, NAKI) v případě teatrologického výzkumu především institucionální podpora dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace (DKRVO) ze strany MK. Ta je udělována na základě výše zmíněné Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace, jejíž plnění je pravidelně vyhodnocováno odbornými poradními orgány ministerstva.

Oproti tomu výzkum v oblasti kulturní politiky je ve zcela odlišné situaci. Výzkum je závislý do značné míry na počtu vlastních zaměstnanců. Rozvoj této oblasti a jeho stabilizace tak do budoucna bude podmíněn především navýšením pracovních úvazků v části Institut umění. Za současné situace lze tak realizovat v rámci výzkumu jen velmi dílčí úkoly, které většinou reagují na aktuální potřeby KKS.

IDU se dlouhodobě věnuje výzkumu v oblasti kulturní politiky zaměřenému na mapování stavu, struktury, podmínek, financování a potřeb umění a sociálního postavení umělců v ČR. V období 2024–2028 se výzkum zaměří na nová témata zdraví a prevence, sociálních podmínek a udržitelnosti, která přinesla postcovidová situace a která jsou i klíčovými tématy na úrovni EU. Dále téma publika jako kvalitativně i kvantitativně proměnlivé součásti kulturního ekosystému v tanci. Výzkum rozšíří pilotní sociologická sonda do oblasti umělecké kritiky a publika současného tance. Reflexe současného umění je předmětem intenzivních diskusí a její podpora dlouhodobým problémem.

2.2 BUDOVNÍ, OCHRANA A PREZENTACE DOKUMENTAČNÍCH A SBÍRKOVÝCH FONDŮ

Hlavní cíle:

- Podporovat digitalizaci a rozvoj databází, zajistit bezpečné prostředí pro jejich provoz, zpracované informace a data a v maximální míře je zpřístupňovat nezávisle na geografické poloze (online).
- Zajistit prostředky na zlepšení dlouhodobého zálohování digitalizovaných dat.
- Zajistit prostředky na akvizice do sbírky DÚ a na její prezentaci.
- Budovat, udržovat a motivovat oborovou komunitu v oblasti divadelní fotografie.

IDU pečuje o své sbírkové fondy v souladu se zákonem č. 120/2000 Sb., O ochraně sbírek muzejní povahy. Hlavním úkolem v budoucím období bude realizace depozitáře a prostorů pro sbírkové předměty odpovídající trendům a podmínkám 21. století. Malý depozitář, který je vybavený současnými standardy a zahrnuje nejcennější scénografické sbírkové předměty, je umístěn v druhé budově instituce v ulici Nekázanka. Evidence předmětů je realizována ve speciální databázi, jejíž výstupy jsou publikovány v rámci Virtuální studovny. Sbíрка je evidována v centrální evidenci sbírek.

Zajištění nových akvizic v budoucím období patří k dalším úkolům. V předchozím období byla akviziční činnost v rámci úsporného režimu v IDU upozaděna. Akviziční činnost bude probíhat v dosavadním režimu (dary a výkupy). Záměrem

je nejen dokumentovat historii výtvarné složky divadla, ale také současnou tvorbu.

Kromě sbírkových fondů buduje IDU systematicky i fondy dokumentační (tiskoviny, informace, fotografie, plakáty atd., řádově se jedná o cca 2 miliony položek), které svým rozsahem a způsobem zpracování představují jedinečný informační zdroj o divadelní kultuře v ČR po 2. sv. válce. Jejich hodnota tkví ve způsobu uspořádání, prezentace a zpřístupnění otevřenou formou v rámci veřejně dostupné databáze – [Virtuální studovny](#). K prezentaci fondů budou i nadále využívány výstavy a publikační činnost, např. v souvislosti s bienálními Přehlídkami české divadelní fotografie nebo realizací speciálních výstavních projektů, jako bude v roce 2024 výstava určená pro zahraničí Scénografické proměny oper Bedřicha Smetany a dále participací na výstavních projektech dalších národních i privátních institucí (např. formou zápůjček).

Vše doplňuje odborná knihovna, která je svými 120 tisíci svazky jednou z největších v Evropě. I zde bude hlavním úkolem zajištění odpovídajících prostor pro adekvátní uskladnění, badatelskou práci i prezentaci fondů.

Pro rozvoj výše zmíněných odborných činností je podstatná také spolupráce s dalšími paměťovými a výzkumnými institucemi v ČR (např. Národní muzeum, Ústav pro českou literaturu AVČR, Moravské zemské muzeum, Památník národního písemnictví, Slezské zemské muzeum ad.), odbornými univerzitními pracovišti (UK, MUNI, UPOL, JAMU, DAMU) a profesními organizacemi na národní (pracovníci IDU jsou aktivní ve vedení Teatrologické společnosti) i mezinárodní úrovni (SIBMAS, ENICPA, FIRT, AICT viz dále).

2.3 MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE A PODPORA EXPORTU

Hlavní cíle:

- Na základě evaluace realizace programů NPO nastavit novou koncepci podpory mezinárodní spolupráce a exportu po roce 2025.
- Realizovat kontinuální meziročníkové činnosti Pražského Quadriennale a připravit 16. ročník v červnu 2027.
- Posilovat kapacitu a připravenost českých aktérů v oblasti zahraniční kulturní spolupráce.

Úspěšná mezinárodní spolupráce a podpora exportu je závislá na řadě proměnných. V uplynulých letech se ukázalo, že IDU je schopen velmi flexibilně reagovat na potřeby zřizovatele, které s sebou přinesly rekordní nárůst finančních prostředků na internacionalizaci v souvislosti s implementací Národního plánu obnovy a potřebou přerozdělení těchto prostředků do KKS. V roce 2024 bude instituce tento velmi ambiciózní plán dokončovat. Od roku 2025 dojde opět k redukci finančních prostředků na předcovidový stav a bude potřeba aktualizovat priority proexportních aktivit SoundCzech a PerformCzech, a to ve spolupráci s dalšími oborovými organizacemi a dramaturgickými radami, stejně

jako s věcnými odbory ministerstva kultury (zahraniční odbor nebo odbor umění, literatury, knihoven a kulturních a kreativních odvětví). V roce 2024 dojde také k logické reorganizaci instituce směrem k jednodušší provázanosti úkolů spojených s podporou exportu a mezinárodní spolupráce v části Institutu umění.

Dlouhodobým úkolem je prezentace českého umění na veletrzích performing arts (divadlo i hudba) v zahraničí. Prezentace na veletrzích je úzce propojena s elektronickými informačními nástroji, proto bude vždy po skončení prezentace v zahraničí prováděna celková evaluace nastavení systému propagace směrem do zahraničí tak, aby bylo co nejvíce zacíleno na export českého umění při maximální efektivitě vynaložených prostředků.

Důležitým nástrojem propagace českého umění je rovněž účast zahraničních profesionálů v ČR. Instituce bude spolupracovat s vybranými kulturními festivaly a částečně koprodukovat či participovat na účasti zahraničních expertů na festivalech, přehlídkách a showcase v ČR.

Součástí propagace českého umění je i výběrové řízení na krátkodobou mobilitu z pověření ministerstva kultury, které umožňuje dvakrát ročně pomocí příspěvků na cestu vysílat české umělce a další kulturní pracovníky do zahraničí. Do příštích let předpokládáme udržení programu a jeho postupnou finanční stabilizaci.

Kontinuálním projektem mezinárodní spolupráce v nadcházejícím období budou odborné akce, přípravné práce a realizace jubilejního 16. ročníku Pražského Quadriennale scénografie a divadelního prostoru, který se uskuteční v roce 2027 a bude zároveň oslavovat 60 let od svého založení v roce 1967. V příštím období bude dokončen dvouletý evropský projekt ActiveCITYzens, kde jsme hlavním koordinátorem projektu a budeme předkládat novou žádost do Programu Kreativní Evropa. Tým PQ připravuje i další žádosti o podporu z mezinárodních programů, jako je Erasmus + nebo Horizont 2020 a další (i mimoevropské).

Již od roku 2004 je v instituci realizován program rezidenčních uměleckých pobytů a je založen na principu často reciproční spolupráce s řadou rezidenčních prostor a programů v ČR i v zahraničí, a to ve všech oblastech umění. Do budoucna se počítá s dalším rozvojem tohoto programu, jehož součástí jsou jak krátkodobé spolupráce nebo i více než 15letá spolupráce např. s Centrem Egona Schieleho v Českém Krumlově při rezidenčních pobytech výtvarných umělců a scénografů.

Samozřejmě součástí mezinárodní spolupráce bude i nadále zapojení do nových mezinárodních projektů (podpořených z evropských programů a jiných zahraničních nadací a fondů), ale i do dalších projektů. Instituce je aktivním členem v řadě mezinárodních networků – Onthemove, IFACCA, IETM, EMEE, ENICPA (náměstek ředitelky je členem správní rady). Členství přináší instituci větší možnosti zapojení do mezinárodních projektů a celkové zviditelnění jak instituce, tak české kulturní politiky a českého státu.

Instituce je zároveň sídlem mezinárodních nevládních organizací UNESCO v oblasti scénických umění (ITI, FIRT, SIBMAS, UNIMA, ASITEJ, OISTAT, AICT a České sekce Mezinárodní hudební rady) a zajišťuje chod jejich sekretariátu. V roce 2024 se proto budeme podílet na organizaci Mezinárodního kongresu AICT UNESCO (Mezinárodní asociace divadelních kritiků) v Brně, stejně jako v budoucích letech na dalších akcích nevládních organizací, jako je Salón české scénografie apod.

Samostatnou částí IDU je Kancelář Kreativní Evropa – Kultura. Hlavním úkolem kanceláře bude stabilizace finančního zajištění jejího chodu v podobě konzultací, seminářů a šíření výzev. Dlouhodobým cílem je navýšení počtu úspěšných českých organizací v čerpání evropského programu.

2.4 VZDĚLÁVÁNÍ A PROFESNÍ RŮST

Hlavní cíle:

- Posílit vzdělávací projekty a nástroje IDU, které budou odpovídat současným požadavkům kulturní praxe.
- Zkvalitňovat zpřístupnění fondů IDU.
- Stabilizovat provoz Kanceláře programu Kreativní Evropa – Kultura s důrazem na vzdělávací aspekt.

Vzdělávací aktivity se prolínají všemi částmi instituce. Od Kabinetu pro studium českého divadla, přes PQ, až po Infopoint pro mobilitu, PerformCzech či SoundCzech nebo Kancelář programu Kreativní Evropy – Kultura.

Dlouhodobými nástroji vzdělávací mise instituce je zpřístupňování fondů knihovny, divadelní bibliografie a dokumentace českého divadla. I nadále se plánuje úzká spolupráce v oblasti zpracování fondů s Národní knihovnou ČR přispíváním do souborného katalogu NK ČR a národní článkové bibliografie a doplňováním databáze Národních autorit NK ČR. V rámci instituce pak bude docházet k dalšímu provazování jednotlivých fondů a jejich zpřístupňování online, pokud to zákonné normy umožní. Fondy, které nelze zpřístupnit online, jsou k dispozici v budově instituce a jsou hojně využívány především studenty vysokých škol, ale i jejich vyučujícími, novináři, teatrologi a historiky.

Instituce se dlouhodobě věnuje též vzdělávacím aktivitám pro odbornou veřejnost napříč uměleckými obory ve formě seminářů, workshopů či konferencí. Mezi naše hlavní témata budou patřit kulturní management a leadership, strategické plánování, komunikační dovednosti, umělá inteligence či udržitelnost. Hlavním nástrojem je v této oblasti Akademie IDU (od roku 2016). Na základě evaluačních šetření je vysoce oceňovaným modulem, neboť podobná nabídka je na trhu stále ještě v menšině.

Infopoint pro mobilitu IDU a jeho odborný web Czech-Mobility.Info bude v následujícím období rozšiřovat své aktivity o konzultační a vzdělávací činnost pro KKS. V příštím období chceme především rozšířit nabídku specializovaných workshopů a seminářů na témata v gesci Infopointu, jako je daňová problematika, pojištění, aktivity, které české kulturní

veřejnosti chybějí. Jejich nedostatečné kompetence a dovednosti se projeví v celém důsledku právě v době krize Covid-19.

Vzdělávací aktivity považuje za primární i Kancelář Kreativní Evropa – Kultura, která spolupracuje s IDU a využívá odborné know how instituce například v případě konferencí pod již zavedenou značkou Střed zájmu.

Jako důsledek krize Covid-19 jsme se naplno začali věnovat edukačním webinářům. A do budoucna chceme edukační aktivity realizovat jak fyzicky, tak prostřednictvím právě elektronických výukových nástrojů s cílem zajistit jejich dostupnost na celém území ČR, případně i v zahraničí.

Důležitou součástí vzdělávání bude i šíření povědomí o některých oblastech kulturní politiky a o kulturních a kreativních odvětvích, kde budeme využívat osvědčených nástrojů v podobě tematických konferencí, ale samozřejmě i našich informačních nástrojů – webů, portálů a newsletterů.

2.5 INFORMAČNÍ A ZPROSTŘEDKOVATELSKÝ SERVIS PRO ODBORNOU VEŘEJNOST A VEŘEJNOU SPRÁVU

Hlavní cíle:

- Zlepšit všestranný přístup veřejnosti k informačním zdrojům IDU.
- Aktualizovat a rozšířit informační aktivity Infopointu pro mobilitu.
- Profilovat roli IDU jako mediátora mezi veřejnou správou a KKS v souladu s potřebami zřizovatele.

Do informačních aktivit patří správa institucionálního webu, oborové informační weby a elektronické newslettery, projekt Virtuální studovny a Infopoint pro mobilitu.

Virtuální studovna je (viz výše) jednotným přístupovým rozhraním ke všem dostupným informačním databázím a digitalizovaným materiálům Divadelního ústavu a jako taková v sobě prolíná pilíře výzkumu, zpřístupňování informací a vzdělávání. Jejím cílem je zvýšení badatelského komfortu, zvýšení informační hodnoty jednotlivých materiálů a informací díky společnému a provázanému publikování, zpřístupnění materiálů, které by jinak nemohly být zpřístupněny vůbec, a ochrana originálních materiálů, které běžným používáním trpí.

Infopoint pro mobilitu a jeho informační portál [Czech-Mobility.Info](#) se v roce 2024 bude zaměřovat na propojování s dalšími informačními a poradenskými aktéry v ČR tak, aby mohl od roku 2025 koncepčně zaměřit své aktivity na potřeby KKS v ČR. Jeho servisní a informační služby pro profesionály v oblasti mobility budou pravidelně aktualizovány, a to ve spolupráci se zahraničními partnery v networku [MobilityInfoPoints](#).

V rámci zpřístupnění IDU jsme již částečně upravili [institucionální web](#), a to směrem ke zjednodušení a přístupnosti pro

různé skupiny obyvatel. V otevřenosti a přístupnosti našich webů budeme pokračovat i v dalších letech, a to v souladu s doporučeními Evropské komise.

V rámci naší udržitelné strategie vydáváme již od roku 2016 [výroční zprávy](#) výhradně elektronicky. V dalších letech se zaměříme na zkvalitnění jejich interaktivní podoby.

Pravidelně vyhodnocujeme návštěvnost našich informačních nástrojů (weby, elektronické newslettery, podcasty). V příštím roce tak na základě našich zjištění dojde například ke zrušení anglického webu [ArtsCzech](#). Jako prioritní tak zůstane pro široký kulturní sektor web i stejnojmenný newsletter [Culturennet](#). Stejně tak komunikační kampaně, tiskový servis, PR dílčích aktivit, včetně sociálních sítí, se periodicky analyzují a podle aktuálních potřeb modifikují. Za důležité považujeme flexibilní přizpůsobení se aktuální situaci nebo potřebám kulturního a kreativního sektoru – například převod e-newsletteru Kulturou za Ukrajinu na informační stránku [Kulturou za Ukrajinu](#) nebo proměna a přizpůsobení se pravidelných podcastových sérií [Suflér](#) a [Kreativní Česko](#).

Zprostředkovatelská role IDU se v následujících letech soustředí na víceúrovňovou komunikaci jak s veřejnou správou, tak s KKS. IDU se chce i nadále profilovat v některých průřezových tématech jako mediátor veřejné správy a KKS, a to v souladu s potřebami zřizovatele.

Zpracovala: Ing. Pavla Petrová, Ph.D.

